

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

9. Ex subdelegatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

Præterea, quamvis modo dixerimus, solum errorem communem satis esse ad conferendam Iurisdictionem, tamen nec abest ab opinione probabilis titulus, siquidem adest auctoritas Ecclesiæ per communem praxim satis nobis explicata, dans Iurisdictionem operanti, ex opinione probabilis; quid enim aliud est Titulus, nisi voluntas Superioris se explicantis, conferre alicui potestatem aliquam moralem?

Aut ex probabili opinione unius Doctoris, & ex probabilitate solius conferatur Iurisdiclio?

7. Aversa quæst. 16. de penis, sec. 5. & Salas p. 2. r. 1. v. 8. de conf. sect. 27. num. 286. assignant duas limitationes Doctorum iam iam allatæ, nam Primo aiunt, eam admitti solum debere, quando adest opinio probabilis, quæ talis existimetur communiter à doctis, non autem admitti posse, quando solum alicui privato ea probabilis apparer.

8. Secundo, aiunt, Intelligi debere nostram doctrinam, quando probabilis est circa ius. v. g. an privilegium meum extendatur ad absolvendum hos, vel illos casus, non verò quando probabilitas est circa aliquod factum particulare: v. g. an hic, & nunc Episcopus debeat mihi facultatem excipiendi confessiones, vel absolvendi à reservatis, &c.

9. Verum hæc limitationes ingerunt scrupulos, & fere evertunt eam sententiam, quam ipsi probabilem appellant. Ratio est, quia rationes, quæ persuadent nostram sententiam, absolute persuadent, & sine limitatione. Unde contra priorem limitationem, sic diserte loquitur l. c. n. 15. Vercelli: Quomodo cum opinio sit probabilis, si extrinsece propter auctoritatem Doctorum, si intrinsece propter solida fundamenta de novo ab uno deo vivo considerata, sicut licet ex tali probabilitate absolvi, ita & validissime. Et merito quia semper Populus accedit bona fide, & cum errore communi. Ergo non debet decipi, seu frustrari fructu Absolutionis.

10. Contra posteriorem, sic idem n. 10. concludit. Quæ eadem omnino ratio est in casu nostro, (intellige in opinione probabilis, de qua erat locutio) circa ius, ac circa factum, nam uterque error est inculpabilis, & caveri à Populo nequit. Hæc Vercelli. Et vide ingeniorum diversæ sententiarum varietatem; Aversa prædictus recipit nostram doctrinam in probabilitate iuris, & non in probabilitate facti. Malca, conf. 648. cui adde Glossam in dist. lege Barbarius, recipit in probabilitate facti, non in probabilitate iuris: Vercelli, quem nos sequimur, in utraque & quidem merito, quia est eadem in utraque ratio.

§. IX. De Acquisitione Iurisdictionis ex Subdelegatione.

1. Subdelegatio Iurisdictionis tunc habetur, quando Delegatus qui habuit immediate à Superiore potestatem, eandem alteri tertio concedit; Et licet videatur id nunquam fieri posse ex illo generali Axioma, Delegatus subdelegare non potest; nihilominus ipsi Doctores multis modis limitant dictum Axioma, præsertim quando Delegatus est à Summo Pontifice, & quando est ad universalitatem causarum, ut distinctius videre est apud Sanc. l. 3. de matr. d. 3. 1. ideo quamvis non sit de ceteris agere, tamen necessaria dicere nostram materiam de Iurisdictione ad absolvendum, non omnino est. Quoniam autem tota res hæc à vq. lantæ illius Ordinarii, qui te immediate delegavit, pendet, potuit enim ita te delegare, ut potestatem haberet alios subdelegandi, & potuit, ut non haberet, idcirco merito inquitimus, quandotam hoc erit, quando non ita?

Respondeo. Habe hæc tria documenta pro nostro iudicio breviter.

1. Documentum primum. Nisi expresse Superior te deleget ad absolvendum cum prædicta potestate subdelegandi, vel nisi conferat tibi officium, cui est annexa eius-

Pari 111.

modi Ordinaria potestas, ut in sequenti documento dicam, nunquam teste (De Lugo de pen. d. 19. n. 15. potes alium subdelegare ad absolvendum. Ratio est, quia (quicquid sit, aliquando in aliis materiis) certe in nostra, in qua maxime requiritur idoneitas personæ, tuæ personæ dumtaxat addicitur potestas, nisi tertiæ mentio fiat.

3. Documentum secundum. Si quando quis à Superiore constituatur potens absolvere, ut ei tradatur officium Ordinarii, cui scilicet officio est coniuncta potestas ministrandi hoc Sacramentum, quale est munus Episcopi, Parochi, Prælati Regularium, aliorumque supradictorum, habentium potestatem ordinariam, is non videtur delegari à dicto Superiore, sed officium Ordinarii accipere, unde iure proprio alios delegare poterit, etiam dando isdem aliis potestatem subdelegandi. At si quis constituatur loco alterius Ordinarii, non absolute, sed ut suppleat, seu exerceat officium Ordinarii, v. g. Parochi ad breve tempus, (quo pacto dicitur Vicarius Parochi) hic sane Vicarius brevis temporis, puta per quindecim dies, (inquit l. c. Delugo) dicitur quidem delegatus, sed debitor, an possit sibi subdelegare aliquem alium. Circa quam dubitationem dico, eum posse ait idem, De Lugo l. c. subdelegare alium capaxem dictæ Iurisdictionis; in aliquo tamen casu particulari, non verò universaliter. Idem dico de Pœnitentiario Summo. Idem dicit Quint. de Pen. sing. 13. n. 2. de eo Religioso, qui loco Superioris substituitur in totali administratione totius Monasterii. Idemque dicit Delugo l. c. de Vicario cum potestate universali absolvendi constituto ab Abbate, seu Superiore in aliqua distanti domo à dicto Superiore. Ratio est, quia non præsumitur Delegatus voluisse adeo rigore se gerere cum suo universali Vicario, & Officiali, ut ne in casu quidem particulari, aliquid possit supra id, quod potest Delegatus ad absolvendum, de quo in antecedente documento dictum est.

4. Dixi autem Primo, alium capaxem, nam requiritur, ut non sit excommunicatus, vel alia censura affectus, & ut sit approbatus ea Approbatione, quam dicam in c. sequenti.

5. Dixi Secundo, in aliquo tamen casu, nam non potest ad totum officium suum, quia is, qui cum pro suo Vicario, vel officiali eligit, non præsumitur tantam potestatem eidem concessisse. Excipe, nisi forte aliquid plus expresse concesserit. Aliquid amplius primo aspectu videtur concedere prædicto Religioso Substituto, idem Quintanad. l. c. etiam si per unum diem illi administratio totius domus committatur, sed si a tunc legatur, à nostra doctrina non distat.

6. Documentum Tertium. Quando Pontifex Summus concedit aliquibus, (ut de facto concessit, modo a libi explicato, Mendicantibus) Iurisdictionem pro omnibus casibus, censurisque, etiam ipsi reservatis, si sic delegati, ne pro uno quidem casu particulari poterint id subdelegare alteri. Ratio est, quia, quamvis sic sint à Pontifice delegati, & præterea ad universalitatem causarum, unde videantur posse, tamen non ita est, quia voluntas Summi Pontificis limitat concessionem ad personas dumtaxat sic delegatas, quæ limitatio etiam ex aliis coniecturis non colligeretur, certe haberetur, ex eo, quod ita usurpatum est tot annos. Religiosi enim, quavis scientissimi suorum privilegiorum, nunquam ausi sunt aliquid subdelegare de sua Iurisdictione absolvendi universaliter ipsis delegata.

7. Idem multo magis dici debet, quando inferiores Ordinarii, vel Prælati Regulares similem potestatem universalem darent alicui subdito, qui casus certe ille esset quem diximus in Documento Primo. Idemque de Confessoribus deputatis in aliqua domo Religiosorum, neque enim ille subditus, & hi deputati possunt aliquid alteri subdelegare, ut notat Quint. l. c. sing. 19. n. 10.

8. Diana part. 2. tract. 17. de Miscell. res. §. 4. docet, si quando detur huiusmodi potestas ab Episcopo alicui Prælati Regulari, posse hunc subdelegare alium pro aliquo casu peculiari. Verum ego cum Delugo de pen.

D 3 19.

d. 19. n. 19. puto, nisi aliqua alia verba Episcopus addat significantia dictam potestatem subdelegandi, non esse sententiae Dianae acquiescendum, saltem propter dictam praxim in contrarium.

§. X. De praedicta Delegationis duratione.

1. **E**gimus, qua ratione acquiritur Iurisdictione ad absolvendum, nunc superest, ut agamus de eius duratione, quae est tractatio proportionaliter Communis ad Approbationem, vel ad similes concessioniones. Sed nobis oritur non est de hac re agere universaliter, cum solum duratio Iurisdictionis, vel Approbationis ad absolvendum, quae dependenter habetur ab Ordinario, seu Praelato, ad nostrum institutum pertineat. Porro tribus modis potest tibi ad eiusmodi Ordinario delegari, seu concedi potestas absolvendi. Primo, absolute. Secundo, ad certum tempus. Tertio, ad tempus incertum.

2. Quoad duos priores facilis est resolutio. Nam prima durat, donec legitime reuocetur, & quidem positum actu revocationis, unde mortuo, vel ab officio amoto concedente, adhuc illa perseverat, teste Sane. l. 8. de matr. 28. n. 72. donec successor positum reuocet, quia est gratia facta. Vide omnino infra c. 5. §. 4. n. 48. ubi discies, an reuocatio haec, sine causa facta ab Episcopo, sit valida. Vide multa in hanc rem infra lib. 8. de matr. tr. 2. c. 2. §. 4. & 5.

3. Secunda etiam durabit usque ad tempus, seu terminum praecise designatum, ut ex se patet, nisi autem pari modo positum reuocetur; Adest tamen hic notandum documentum. Si enim res non est integra, hoc est, si qua confessio bona fide incepta finiri non potuit intra tempus praefixum, siue propter penitentis scrupulos, siue ob prolixam Confessionem, siue ob aliud rationabile impedimentum, si inquam, res non est integra, poterit Confessor post dictum tempus prosequi suam operam, etiam cum interpolationibus humano modo solitis, & illum absolueret, ac si esset intra tempus concessum. Ratio est, quia ex eo quod acceptum est negotium Confessionis tempore habili, radicem in Delegato fixit Iurisdictione, ut loquuntur Iura, ex rationabili voluntate concedentis; quare in illo ea perpetuantur, usque ad complementum negotij. Idem passim docent Sanchez l. 2. Sane. c. 13. n. 15. & Delugo disp. 29. de pen. num. 24. Doctores, etiam in simili concessione ex vi Bullae Cruciatæ, & Iubilæi, si quando, elapsis terminis concessionis, confessio incepta, propter aliquod impedimentum perfici non potuit. Addidi illud (bona fide) quia persuadere mihi non possum, (si id in fraudem fiat) adesse consensum Superioris ad praedictam Iurisdictionem continuandam, quicquid alij dicant.

3. Nota item cum Fag. 2. Eccl. precept. l. 7. c. 2. num. 34. aliisque, si, data Absolutione, recorderis alicuius peccati mortalis à te, ante Absolutionem commissi, te non posse absolui ab hoc Sacerdote, à quo iam expiravit omnis potestas absolvendi, cum per Absolutionem, quasi per sententiam datam, ipse iam functus sit officio suae delegationis, debebis ergo eiusmodi mortale exponere legitimo Confessario. Et nihilominus posse probabiliter haberi. Dicitur p. 1. trall. 8. ex Dicastillo, quia tunc sequens Confessio pertinet ad priorem. Sed nota, nullo modo posse pro novis, neque separatim, neque coniunctim cum praedictis oblitis, Quid si interim pecces nouto peccato? Respondeo, de hoc, & similibus solet agi in Tractatu de Iubilæo. Quare videatur Sanchez lib. 8. matr. d. 15. n. 17. distinctius De Lugo d. 20. de Poenitentia, n. praesertim 136. quae nos breuiter asseremus infra in tr. de Casibus reserv. c. 9. §. 3. Et distinctius assert Bardi de Bulla Cruciatæ in 2. edit. p. 1. tr. §. c. 6. à n. 76.

5. Quoad Tertium, quando confessio facta est ad tempus incertum, aliquanto difficilior est decisio. Et quidem eiusmodi confessio duplici solet fieri formula. Primo, per has, vel similes clausulas: *Do tibi facultatem absolvendi, donec reuocauero, vel donec aliud ordinavero*

vel usque ad aliud, & in his quidem formulis videtur ostendi, debere interponi actum voluntatis potestatis reuocationis, ut Superior concessionem remaneat in potestate si actus positivus non interponatur, perseverabit in potestate. Secundo per has, vel similes. *Do tibi facultatem soluendi, donec voluero, vel donec mihi placuerit, vel donec ad meum beneplacitum, & in his formulis videtur ostendi, non debere necessario interponi actum voluntatis, ut Superior concessionem reuocet, sed tunc non adfuerit, quod poterit esse sine ullo Superioris potestatis actu, quando morietur; nam eo mortuo decessit, atque adeo non adest ipsius positiva voluntas, seu beneplacitum, ita Suar. d. 26. de Poenitentia, sec. 3. Delugo d. 3. pan. n. 37. & Sane. cum multis lib. 8. matr. d. 28. n. 31.*

6. Iam verò si de prioribus formulis sermone beamus; certum est apud omnes concessionem, factam sub illis formulis, non expirare etiam post mortem concedentis, vel post eum amotum ab officio, sed tunc debere à successore per actum positum, reuocari, vel non reuocari, Ratio est, quia si confessio est sub illis formulis, donec reuocem, vel donec aliud ordinavero, usque ad aliud, debet ut finem habeat concessio, hoc aliud, vel debet poni illa ordinatio, vel reuocatio. Si ergo non ponatur, finem concessio non habebit, igitur mors concedentis, vel amotio eiusdem ab officio non fit reuocatio, nec ordinatio, &c. non expirat concessio.

7. Si vero loquamur de formulis posterioribus, sunt sententiae: Altera communior, & est Sanchez referentis lib. 8. de Matr. disp. 28. scilicet. *Monachi Covarr. Pontium quos refert sequiturque Callegari. tom. 1. trall. 3. disp. 4. p. 16. §. 5. n. 5. Merollam tom. 1. cap. 6. n. 5. 22. & Suar. de leg. lib. 8. cap. 32. docet eandem Iurisdictionis his modis factam, expirare per mortem concedentis, vel per amotionem ab officio, Ratio est, inquit, quia confessio facta per eiusmodi formulam requirit, ut perseveret continuata voluntas, & continuatum beneplacitum concedentis, at post mortem non continuatur voluntas; post mortem enim, nec voluntas, nec placitum, & post amotionem ab officio, etiam si adest, adest tamen illegitima, & impotens ad conservandam Iurisdictionem, cum sit ex parte Superior non sit.*

Illud concedunt hi Auctores, si confessio sit facta beneplacitum Sedis, seu ad beneplacitum Episcopi, qui expirare concessionem morte Episcopi, vel eius amotione ab officio, quia cum dignitas Sedis, & Episcopatus semper maneat, per eam formulam semper maneat potestas, significatur.

8. Altera sententia multorum v.g. Hart. d. 10. de diff. 4. & rursus d. suspens. dig. 3. Palqui. 1.1. de diff. multos citantis, ut Castrop. l. c. & dicentis hanc non tenere probabilitate, non minus certe probabile, quod praecedens, docet eiusmodi concessionem his prioribus formulis concessam, non expirare per mortem concedentis, vel per amotionem ab officio, donec successore, vel eius Superiore positum reuocetur. Ratio quae simul soluit fundamentum oppositae sententiae, quia, esto illud: *donec voluero, donec mihi placuerit, & meum beneplacitum*, significet debere permanere voluntatem & beneplacitum concedentis, ut concessio perseveret, tamen iam permanet in casu nostro; eo ipso enim quod non reuocatur eiusmodi voluntas, seu beneplacitum, satis manet habitualiter, & morali modo; dum ergo non retracto voluntatem aliquid faciendi, in illa voluntate satis persisto. Cum ergo concedens quodam decessit, vel amotus est ab officio non retractatur voluntatem, in eadem permanere dicendus est. Proinde has posteriores formulas (donec voluero, &c.) non debemus involvere formulas priores, seu cum illis coniungere, quae dicebant (donec reuocauero, &c.) Lege Bardi num. in Var. Resol. ref. 36. num. 6. qui hanc nostram sententiam ex alio capite, quod hic non vacet examinare